

KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Kretingos rajono savivaldybės tarybai

IŠVADA

DĖL SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ

2024 m. kovo 20 d. Nr. K1-1

Kretinga

IVADINĖ DALIS

Kretingos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba gavo Kretingos rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) mero 2024-03-06 raštą Nr. (4.1.8Mr) D3-1479 „Prašymas dėl išvados pateikimo 1 566,0 tūkst. Eur banko ilgalaikiai paskolai gauti“, kuriuo prašoma pateikti išvadą dėl 1 566,0 tūkst. Eur banko ilgalaikės paskolos gavimo nurodytiems investiciniams projektams finansuoti, ir Savivaldybės mero 2024-03-15 raštą Nr. (4.1.32Mr) D3-1689 „Prašymas dėl išvados pateikimo 2 090,0 tūkst. Eur banko ilgalaikiai paskolai gauti“, kuriuo prašoma pateikti išvadą papildomai dėl 524,0 tūkst. Eur banko ilgalaikės paskolos gavimo nurodytam investiciniam projektui finansuoti. Savivaldybės meras aukščiau nurodytais raštais prašo pateikti išvadą iš viso dėl 2 090,0 tūkst. Eur banko ilgalaikės paskolos gavimo.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko vertinimą dėl galimybės Savivaldybei imti ilgalaikę banko paskolą. Vertinimo tikslas – nustatyti, ar Savivaldybė, neviršydama teisės aktais nustatytų limitų, turi galimybę imti 2 090,0 tūkst. Eur banko ilgalaikę paskolą investiciniams projektams įgyvendinti.

Savivaldybės meras yra atsakingas už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Atliekant vertinimą buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Pažymime, kad pasiūlymus Savivaldybės tarybai dėl paskolų ėmimo teikia ir paskolų ėmimą iš valstybės išdo, bankų ir kitų kredito įstaigų organizuoja Savivaldybės administracijos Ekonomikos ir biudžeto skyrius. Atliekant vertinimą buvo vadovaujama Savivaldybės administracijos Ekonomikos ir biudžeto skyriaus pateiktais Savivaldybės 2024 metų kovo 15 dienos skolos duomenimis.

Vertinimo metu surinkti duomenys pagrindžia Savivaldybės skolinius įsipareigojimus ir suteikia pagrindą pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl galimybės imti paskolą iš banko. Atliktas vertinimas suteikė pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti.

Vertinimo apribojimas. Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglamentuoja savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos teikiamos išvados dėl savivaldybės galimybės imti paskolą formos, turinio ir apimties, todėl rengiant šią išvadą apsiribota atlikti vertinimą teisėtumo požiūriu, t. y. vertintas Savivaldybės skolinimosi atitikimas imperatyviosioms teisės normoms.

APRAŠOMOJI DALIS

Skolinimosi tikslai

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo¹ nuostatas savivaldybės gali imti ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas yra ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniamis įsipareigojimams vykdyti.

Savivaldybės meras informavo, kad ilgalaikė 2090,0 tūkst. Eur paskola bus panaudota investiciniams projektams: „Kretingos miesto stadiono ir jo statinių rekonstravimas“ – 366,0 tūkst. Eur, „Kretingos r. Vydmantų gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyriaus pastato (Atžalyno g. 2, Vydmantų k., Kretingos r.) energinio efektyvumo didinimas“ – 800,0 tūkst. Eur, „Vytauto gatvės (ruožo nuo sklypo, adresu Vytauto g. 114 iki sankryžos su magistraliniu keliu Nr. A11 Šiauliai-Palanga) apšvietimo ir lietaus nuotekų tinklų rekonstravimo Kretingos mieste projektas“ - 400,0 tūkst. Eur ir „Laukų g. KT8009, Kretingos mieste (ruožas nuo sankryžos su Laisvės g. iki žemės sklypo adresu Laukų g. 47) kapitalinis remontas“ – 524,0 tūkst. Eur. Šių investicinių projektų įgyvendinimas numatytas Savivaldybės 2024–2026 metų strateginiame veiklos plane² pagal Strateginio planavimo ir investicijų programos (Nr. 04) bei Vietinio ūkio ir turto valdymo programos (Nr. 05) priemones.

Savivaldybės mero nurodyta planuojamos imti ilgalaikės paskolos naudojimo paskirtis atitinka teisės aktų nuostatas – investicijų projektams finansuoti. Pažymėtina, kad Savivaldybės administracija yra atsakinga už Savivaldybės vardu prisiimtų paskolų naudojimą ir tik tiems investicijų projektams vykdyti, kuriems yra gautas Savivaldybės tarybos pritarimas.

¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430, 17 str. 1 d. 1 p.

² Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2024-02-08 sprendimas Nr. T2-30 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano tvirtinimo“.

Skolos, skolinimosi limitai

Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu³, savivaldybės gali imti iš vidaus arba užsienio kreditorių ilgalaikes paskolas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme⁴ (toliau – Konstitucinis įstatymas) ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų.

Savivaldybių skolinimosi taisyklės⁵ nustato, kad savivaldybė skolindamasi įvertina, ar priimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybės skolos ir savivaldybės grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio limitų.

Remiantis aukščiau nurodytų teisės aktų nuostatomis, apskaičiuojami 2024 metų Savivaldybės skolos, skolinimosi limitai:

1. Savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis, negali viršyti 60 procentų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytų tiems metams prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir paskutinių pasibaigusių metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos⁶.

Pagal Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁷ (toliau – Rodiklių patvirtinimo įstatymas) 5 priedą 2024 metų Kretingos rajono savivaldybės biudžeto prognozuojamos pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio – 35 938,0 tūkst. Eur. Pagal Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. metinės ataskaitos (1 priedas)⁸ duomenis 2023 metų Savivaldybės biudžeto gautos pajamos, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, yra 7 372,7 tūkst. Eur. Rodiklis, nuo kurio skaičiuojamas skolos limitas, – 43 310,7 tūkst. Eur.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430, 17 str. 1 d. 1 p.

⁴ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“, patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 p.

⁶ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289, 4 str. 6 d.

⁷ Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2023-12-05 Nr. XIV-2297.

⁸ <https://www.kretinga.lt/biudzeto-vykdymo-ataskaitu-rinkiniai>

Pagal šį punktą Savivaldybės skolos limitas 2024 metams yra 25 986,42 tūkst. Eur. Paimtų ir negražintų paskolų likutis bei paskolų įsipareigojimai pagal DNMP⁹ ir pagal ETPT modelį¹⁰ 2024-03-15 sudarė 5 719,7 tūkst. Eur¹¹, limito likutis 2024-03-15 – 20 266,72 tūkst. Eur.

2. Savivaldybė turi užtikrinti grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio limito¹², į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetinais metais savivaldybės skolinantis priimtų ir įvykdytų įsipareigojimų sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje, laikymasi.

Savivaldybės 2024 metų biudžete¹³ numatyta 1 453,843 tūkst. Eur paskolų ir dotacijų gražinimui. Pagal Kretingos rajono savivaldybės administracijos Ekonomikos ir biudžeto skyriaus sudarytą 2024 m. programos sąmatą (Bendroji programa, finansavimo šaltinis: paskolų ir dotacijų gražinimas), patvirtintą 2024-02-21, paskolų gražinimui numatyta 1 420,408 tūkst. Eur.

Pagal Konstitucinio įstatymo nuostatas¹⁴, Savivaldybės biudžetas turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų (asignavimus ir pajamas vertinant kaupiamuoju principu), išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Pastaruoju atveju asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2023 metų pabaigoje paskelbė 2023–2026 metų ekonominės raidos scenarijų¹⁵ ir pranešimą dėl potencialaus bendrojo vidaus produkto ir produkcijos atotrūkio nuo potencialo 2022-2026 metais¹⁶, kur šiuo laikotarpiu numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Atsižvelgiant į tai, Savivaldybės 2024 metų biudžeto asignavimai gali viršyti pajamas, tačiau ne daugiau kaip 1,5 procento.

---

⁹ DNMP – Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa, patvirtinta LR Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“.

¹⁰ ETPT modelis – viešojo pastato energinio efektyvumo didinimo projekto finansavimo ir įgyvendinimo forma, nurodyta Viešųjų pastatų energetinio efektyvumo didinimo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1328 „Dėl Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“. Apima viešųjų pastatų ir gatvių apšvietimo atnaujinimą, kai pagal sutartis atnaujinamas turtas priskiriamas valdžios sektoriui.

¹¹ 2024-03-15 Skolinių įsipareigojimų 2024 m. kovo 15 d. ataskaitos Nr. D8-533 duomenimis.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“, patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4.2 p.

¹³ Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2024-02-08 sprendimas Nr. T2-31 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės 2024 metų biudžeto tvirtinimo“.

¹⁴ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06, Nr. XII-1289, 4 str. 4 d.

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-12-29 paskelbtas 2023–2026 m. ekonominės raidos scenarijus, dėl kurio Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2024-01-04 pateikė išvadą Nr. BPE-1, žr. <https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonominės-raidos-scenarijus>

¹⁶ <https://finmin.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2024/1/upjEGDhVBmA.pdf>

Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁷ patvirtintos 2024 metų biudžeto pajamos – 72 400,005 tūkst. Eur, į 2024 metų patvirtintas biudžeto pajamas neįskaitomos skolintos lėšos investiciniams projektams finansuoti (2 380,0 tūkst. Eur) ir metų pradžios apyvartinių lėšų likučiai (4 508,942 tūkst. Eur). Atsižvelgiant į viešai paskelbto ekonominės raidos scenarijaus rezultatus, 2024 metais Savivaldybė gali planuoti 1,5 proc. pajamas viršijančius asignavimus, t. y. gali skolintis iki 1 086,0 tūkst. Eur daugiau.

Pažymėtina, kad 2024-03-15 Savivaldybė neturėjo nepaimtos (nepanaudotos) paskolos.

Atlikus vertinimą, nustatyta, kad Savivaldybė neviršija teisės aktais nustatytų skolos, skolinimosi limitų. Savivaldybės tarybai pritarus, Savivaldybė gali imti ilgalaikę paskolą 2 090,0 tūkst. Eur sumai.

IŠVADA

Kretingos rajono savivaldybė, skolindamasi 2 090,0 tūkst. Eur investicijų projektams finansuoti, neviršys teisės aktais nustatytų limitų.

Savivaldybės kontrolierė

Sandra Grigaitytė-Gedvilienė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Danutė Juškienė

Vyriausioji specialistė

Dalia Bertašienė

¹⁷ Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2024-02-08 sprendimas Nr. T2-31 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės 2024 metų biudžeto tvirtinimo“.